

XVI PREMIS EL CAC A L'ESCOLA

THIS IS ME

INSTITUT LA GARROTXA

ÍNDEX

1.Descripció, metodologia, objectius i valoració

1.1. Descripció de l'experiència i context en el qual s'ha realitzat

1.2.Metodologia de treball

1.3.Objectius

1.4. Valoració de l'activitat per part del professorat

2. Competències bàsiques i àrees curriculars

2.1.Competències bàsiques

2.2.Àrees curriculars

3. Continguts, temporització i recursos humans i materials

3.1. Continguts

3.2.Temporització

3.3.Recursos humans i materials

3.4.Enllaços d'interès

1.1. Descripció de l'experiència i context en el qual s'ha realitzat

El treball audiovisual que us presentem forma part de la preparació del concert de Nadal que es realitza cada any al nostre institut. Des de les optatives de Música i Visual i Plàstica es realitza un espectacle al voltant d'un tema escollit pels alumnes que inclou actuacions musicals i un muntatge audiovisual.

Aquest curs el treball audiovisual porta per títol THIS IS ME i tracta el tema dels prejudicis i estereotips de gènere. El curtmetratge té com a protagonista en David, un jove que ho passa malament perquè no gosa mostrar els seus sentiments cap a un company del qual està enamorat. La Laura, una companya de classe amb les idees molt clares i una gran defensora dels drets de la dona, l'ajudarà a fer el pas i animar-lo a no amagar la seva homosexualitat. Els estereotips i els prejudicis de gènere són molt presents en la nostra societat i a través del llenguatge audiovisual aquests joves poden mostrar el seu punt de vista i al mateix temps ajudar a companys i companyes que puguin passar per situacions similars.

Els autors de THIS IS ME són alumnes de 4t d'ESO que cursen les optatives de Visual i Plàstica i Música. La idea principal és que els alumnes participin de tot el procés creatiu per arribar a la realització del muntatge audiovisual que us presentem.

1.2. Metodologia de treball

Aquest projecte ja fa uns quants cursos que s'està realitzant al nostre institut i la metodologia de treball sempre és la mateixa. Això sí, cada curs s'adapta a les necessitats i els interessos dels participants

En primer lloc, ens dediquem a pensar el tema al voltant del qual girarà el concert i el muntatge audiovisual. Aquest és un procés molt important del nostre treball i cal guiar bé l'alumnat. Els alumnes porten diferents materials que els serveixen com a font d'inspiració: vídeos, fotos, llibres, frases... i mica en mica anem escollint el tema. En aquest curs el tema va sorgir ràpid. Al voltant d'un debat sobre la pregunta Què és ser normal? i del visionat de diferents vídeos sobre la desigualtat de gènere, van tenir clar que volien centrar el treball en aquest tema.

Un cop tenim la idea treballem conjuntament amb el guió. Deixem la tria de personatges per més endavant per evitar que condicioni el fil argumental de la història. Un bon treball del guió ha estat essencial per al bon desenvolupament del curtmetratge. S'hi inverteixen moltes hores i la majoria en horari extraescolar. Aquest és un punt afegit al projecte ja que, normalment costa que els alumnes es vulguin quedar a les tardes i en aquest cas, han mostrat una gran predisposició.

El següent pas és escollir els protagonistes. Pel que fa als protagonistes masculins no hi ha problema i surten dos nois. Cal dir aquí que el tema de la homosexualitat masculina havia sortit en cursos anteriors però que mai els nois volien interpretar aquest paper. Per tant, valorem molt positivament que vulguin fer-ho. Pel que fa al paper de la Laura es presenten 5 noies que fan un càsting en el qual participen de jurat professorat del centre.

A partir d'aquí s'inicia el procés de producció. Cal pensar on es filmaran les accions, posar-se en contacte amb els diferents llocs i demanar permisos si s'escau. Un grup s'encarrega de fer aquestes gestions. És important aquesta tasca perquè l'alumnat s'adoni com d'important és una bona feina de producció. La filmació comportava anar un cap de setmana a un refugi de muntanya a Santa Magdalena on, cada Nadal, s'il·lumina una estrella que es veu des d'Olot. L'equip de producció va haver de contactar amb els encarregats d'obrir l'estrella per engegar-la abans de temporada. La tasca no va ser fàcil però després de varies converses es va aconseguir, cosa que els va provocar una gran satisfacció

En el procés de gravació es treballen aspectes relacionats amb la càmera. Aquest alumnat durant el curs de 3r ja han realitzat altres activitats de filmació i han elaborat curtmetratges, per tant, estan bastant familiaritzats amb l'ús de la càmera i en l'anàlisi de produccions audiovisuals. Un cop tenim el pla de gravació enllestit, els diferents grups es posen en marxa. S'aprofiten les hores de classe per gravar però, en la majoria d'ocasions, cal quedar fora de l'horari escolar. El fet de fer un horari intensiu ens facilita molt aquesta tasca. Tal com hem dit, la filmació inclou també un cap de setmana a la muntanya. L'equip de producció organitza els pares perquè ens puguin ajudar amb el trasllat del material a dalt Santa Magdalena. El fet d'estar un cap de setmana junts també va ajudar a crear una bona dinàmica de grup cosa que ha propiciat un bon treball en equip.

La gravació del so és potser la feina més difícil de tot el procés de rodatge. Procurar que hi hagi silenci quan es grava, saber-se el guió i una bona interpretació són tres reptes que costa aconseguir.

El procés d'edició el realitza un grup i, novament, en horari extraescolar, tot i que la darrera setmana els alumnes deixen de fer alguna classe per dedicar-se a l'edició. Aquesta és una part que motiva molt als alumnes i on s'adonen de la importància d'haver fet una bona planificació del rodatge. Creiem també en el fet que l'edició els fa adonar de la feinada que hi ha al darrera d'un producte audiovisual.

1.3. Objectius

- Fomentar l'educació en els mitjans audiovisuals i els seus llenguatges entre l'alumnat de secundària
- Incentivar la creació artística mitjançant la producció de continguts audiovisuals dins l'àmbit educatiu
- Emprar diverses tècniques i recursos artístics per representar de forma creativa la realitat, les idees, les emocions, les vivències...
- Reflexionar sobre la dimensió social i cultural de la música aplicada als productes audiovisuals.
- Aprendre les tècniques d'enregistrament de vídeo i d'edició
- Valorar el treball en grups cooperatiu
- Formar la capacitat crítica, reflexiva del fet audiovisual
- Utilitzar el llenguatge audiovisual per al coneixement i la valoració del context social dels alumnes.
- Participar de forma responsable en activitats organitzades per a tot el centre afavorint la cooperació i el treball comú.

1.4. Valoració per part de la resta del professorat

La realització d'aquests tipus de treballs audiovisuals sempre ens porten a fer-ne una valoració molt positiva. Per aquest motiu, ja és el quinzè any que a l'institut dediquem el concert de Nadal a aquesta activitat. Posar en marxa una producció audiovisual, després de fer tot el procés creatiu, és una manera molt estimulante de treballar pels alumnes. Se'ls dóna molta llibertat a l'hora d'escollir els temes i introduir els elements que a ells els preocupen. L'alumne se sent protagonista d'aquest procés ja que ell el crea, el desenvolupa i és l'autor del resultat final.

Com a novetat aquest curs, l'alumnat va voler que tots els adults que sortissin al curt fos professorat del centre. Així doncs els 9 professors i professores es converteixen en actors dirigits pels seus alumnes. Aquest intercanvi de papers afavoreix la creació d'un bon clima de treball i de trencament amb la dinàmica de les classes.

Es valora molt positivament també el fet de tractar-se d'un treball en grup i també ajudar a tenir una actitud crítica però alhora respectuosa davant de les idees i els treballs que exposen els companys. S'intenta fomentar el seu desenvolupament ja que s'han d'espavilar per buscar els mitjans que els ajudin a materialitzar les seves idees i acostumar-se al treball cooperatiu.

Aquest tipus d'experiències els fa adonar de la importància i la força que té el llenguatge audiovisual. Alhora entenen que, com tot llenguatge, té les seves normes i les seves característiques que cal saber aplicar. Es tracta d'una activitat amb un aprenentatge essencialment procedimental i que al mateix temps desenvolupa continguts transversals.

Com hem dit, ja s'ha anat creant una tradició al llarg dels anys i la resta de l'institut espera amb ganes veure aquest treball l'últim dia abans de les vacances de Nadal. Els companys valoren la feina que fan i la resposta és molt satisfactòria.

2.1. Objectius

La realització d'aquest projecte creatiu audiovisual esdevé una bona eina pedagògica per donar als alumnes els recursos bàsics per assolir gran part de les competències bàsiques.

Pel que fa a les competències comunicatives els alumnes desenvolupen el treball de la competència comunicativa, lingüística i audiovisuala partir de l'elaboració de cadascuna de les històries. Per una banda preparen el guió que implica ordenar unes idees i comunicar-les a la resta de companys. En aquest cas es tracta de transmetre accions que potser viuen en el seu dia a dia aquests adolescents i que a través d'un mitjà que els és molt proper, el mitjà audiovisual, poden tenir més impacte sobre els seus companys. Aprenen a ser i actuar a partir de les històries creades i a veure tot el que porta implícit un projecte artístic.

Una altra de les competències treballades és la competència del tractament de la informació i la competència digital. Els alumnes analitzen diferents produccions audiovisuals abans de començar a dissenyar la seva pròpia. L'ús de les noves tecnologies és bàsic i un aspecte fonamental per a la seva motivació. És important que entengui que darrera una producció audiovisual hi ha tota una feina de preparació que ocupa moltes hores. Sovint estan molt acostumats a la immediatesa que els donen les tecnologies i aprenen a treballar amb aquests mitjans amb més rigor.

El treball en equip també és bàsic en aquest tipus d'activitats. Tal com hem explicat en la descripció de l'activitat, es treballa per grups i de l'entesa entre ells depèn el resultat de la història. També les tasques de producció ajuden l'alumne a treballar la competència en autonomia i iniciativa personal. Poder anar a gravar a un lloc o disposar d'un espai que doni credibilitat a l'escena, s'aconsegueix a partir de pensar estratègies per aconseguir-ho.

La participació de l'alumnat en aquest tipus d'activitat és bàsica. Es tracta de crear a partir de l'aportació de tots. Sovint els costa dir alguna idea perquè pensen que no serà acceptada però animar-los a exposar-ho forma part de la competència d'aprendre a aprendre. Els alumnes s'impliquen de forma vivencial possibilitant així un aprenentatge significatiu.

I per últim, a partir d'aquest muntatge audiovisual es treballa també la competència social i ciutadana. Podríem dir que el fet de treballar temes que formen part del seu entorn i del seu dia a dia els permet actuar de forma compromesa per millorar l'entorn a partir d'aquestes produccions audiovisuals.

2.2. Àrees curriculars incloses

Es treballa des de l'àrea de Visual i Plàstica i l'àrea de Música que són les que s'encarreguen de l'organització del concert de Nadal . Es realitza un treball transversal potenciant la sensibilitat i expressivitat, la creativitat i la cooperació amb els altres. En la realització del muntatge audiovisual la música hi juga un paper molt important. La fase prèvia a la preparació es fa tot un treball d'apropament a diferents gèneres musicals per valorar les seves capacitats expressives.

3.1. Continguts

S'han treballat continguts relacionats amb els mitjans audiovisuals , tant en la percepció i anàlisi d'aquests com en la producció .

EXPLORAR, PERCEBRE, ESCOLTAR I COMPRENDRE

Estudi i experimentació a través de processos tècnics del vídeo i el cinema per a produir discursos audiovisuals.

Lectura i interpretació d'imatges

Comprensió i valoració d'obra en la seva dimensió expressiva i estètica

INTERPRETAR I CREAR

Creació col·lectiva de produccions audiovisuals

Responsabilitat en el desenvolupament de l'activitat pròpia o col·lectiva

Utilització dels recursos TIC per a crear imatges

Construcció de propostes multidisciplinàries en funció d'una idea

DIMENSIÓ CULTURAL I SOCIAL

Apropament a la cultura cinematogràfica i a la seva relació amb la resta de manifestacions artístiques

Acceptació, respecte i valoració crítica envers les activitats artístiques pròpies i les de companys i companyes.

Utilització de fonts d'informació diverses i plurals per al coneixement de la música

3.2. Temporització

Es realitza durant el primer trimestre i finalitza l'últim dia de classe abans de les vacances de Nadal. La matèria optativa compta amb 3 hores setmanals però tot el procés de gravació i edició agafa hores fora de l'horari escolar.

Durant un mes (octubre) es treballa la gravació i l'edició. Tal i com hem dit anteriorment són alumnes que durant el curs de 3r ja havien experimentat els processos de filmació i edició. Es tracta durant aquest temps de recordar pautes i elaborar petits treballs. També es durant aquest primer mes que s'analitzen diferents productes audiovisuals. Solen ser fragments de pel·lícules, curtmetratges o bé anuncis publicitaris.

El següent mes podríem dividir la primera part en la gestació de la idea, el brain storming i donar-li forma elaborant el guió. Un cop tenim el guió es realitza el càsting i es comença la feina de producció i els storyboards. A partir d'aquí es dissenya una calendari de gravació. Algunes escenes es podran filmar en hores de classe i d'altres no. També destinem a aquestes hores a assajar la filmació, moviments de càmera, plans, enquadrament...

Les últimes dues setmanes es dediquen a l'edició. A classe es van visionant els resultat i fem les correccions corresponents.

I l'últim dia de classe abans de les vacances es projecta formant part del Concert de Nadal.

3.3. Recursos humans i materials

L'activitat es porta a terme amb 19 alumnes de quart d'ESO dividits en diferents grups de treball i amb diferents tasques assignades.

El nostre institut compta amb una llarga trajectòria treballant el tema audiovisual i això fa que comptem amb força recursos materials. Es treballa amb dues càmeres SONY HANDYCAM, un micro de so ambient RODE i s'edita amb el programa iMovie d'Apple. Per anar despertant la curiositat de la resta d'alumnat del centre es projecte a la web de l'institut un tràiler de This is me. Un cop s'ha presentat durant el concert de Nadal el pengem a les xarxes i comença la cursa per obtenir el màxim de visualitzacions, una de les obsessions d'aquests joves.

3.4. Enllaços d'interès

VÍDEO

<https://vimeo.com/308113459>

TRÀILER

<https://vimeo.com/306986896>